

dérunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joánnēs. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmine. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit. In própria venit, et sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum, dedit eis potestátem filios Dei fieri, his, qui credunt in nómine ejus: qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, sed ex Deo nati sunt. (*Hic genuflectitur.*) Et Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: et vidimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiae et veritátis.

nepojala. Byl člověk, poslán byv od Boha, jehož jméno bylo Jan. Ten přišel na svědectví, aby vydal svědectví o Světle, by všickni uvěřili skrze něho. On nebyl světlem, nýbrž přišel, aby svědectví vydal o Světle. Bylo Světlo pravé, které osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět. Na světě byl, a svět povstal skrze něj, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale jeho vlastní ho nepřijali. Kdožkoli však jej přijali, dal jim moc státi se dětkami Božími, těm totiž, kteří věří ve jméno jeho, kteří se zrodili nikoli z krve ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha. (*Zde se pokleká.*) A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi; a viděli jsme slávu jeho, slávu jako Jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

Na konci se všichni žehnají velkým křížem a hlasitě odpoví:

R. **Deo grátias.**

R. Bohu díky.

Tuto brožurku je možno stáhnout k vytisknutí na www.krasaliturgie.cz → Ke stažení → Texty ke mši svaté → Mešní řád.

MEŠNÍ ŘÁD

(dominikánský ritus)

ORDO MISSÆ

(missa dominicana)

Kněz přichází k oltáři oblečený do mešního roucha, hlavu má zakrytou kapucí vinutou humerálem na znamení hlubokého usebrání v přítomnosti Boží. Vystoupí k oltáři a připraví chléb a víno na znamení Poslední večeře, kdy byla eucharistie ustanovena. Ministrant podává knězi vodu s prosbou o požehnání (při Requiem se požehnání vody vynechává):

Minister: Benedicite!

Sacerdos: In nomine † Patris et Filii et Spiritus Sancti.

M: Amen.

S: Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando praeveni et adjuvando prosequere: ut cuncta nostra operatio a te semper incipiat et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum.

Kněz si sundává kapuci a sestupuje na předposlední oltářní stupeň. Tento postoj vyjadřuje skutečnost, že jako křesťan a kněz je milostí Boží zdokonalen ve své přirozenosti, ale ještě není u cíle (v nebi). Po znamení kříže následuje v hluboké úkloně dvojí vyznání vin, kněze a lidu, s prosbou o Boží odpuštění. Zpívá-li se mešní píseň, tyto modlitby jsou pronášeny polohlasně mezi knězem a příslušujícími.

S: In nomine Patris et † Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Confitemini Domino quoniam bonus.

M: Quoniam in saeculum misericordia ejus.

S: Confiteor Deo omnipotenti, et beatae Mariae semper Virgini, et beato Dominico patri nostro, et omnibus Sanctis, et vobis fratres, quia

Ministrant: Požehnejte!

Kněz: Ve jménu † Otce i Syna i Ducha Svatého.

M: Amen.

K: Prosíme tě Pane, naše skutky svým vnuknutím předcházej a svou pomocí provázej, aby vše co konáme, tebou vždy začínalo a skrze tebe bylo dokonáno. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

K: Ve jménu Otce † i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Vyznejme se Pánu neboť je dobrý.

M: Neboť jeho milosrdenství trvá navěky.

K: Vyznávám se všemohoucímu Bohu, blahoslavené Marii, vždy Panně, svatému Dominiku, našemu otci, všem svatým a vám bratři, že jsem

indignus óbtuli, tibi sit acceptabile, mihique et ómnibus, pro quibus illud óbtuli, sit, te miseránte, propitiábile. Per Christum, Dóminum nostrum. Amen.

velebnosti tvé přinesl, tobě byla příjemná, mně pak a všem, za které jsem jí přinesl, aby pro tvé milosrdenství byla na odpuštění. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Jako zástupce velekněze Krista žehná lid před odchodem:

S: **Benedictio Dei omnipotentis, Patris et † Filii et Spiritus Sancti descendat super vos et maneat semper.**

M: **Amen.**

V zádušních mísch se požehnání vynechává. Na konec předvede kněz ještě jednou sobě a lidu Krista v celé jeho velikosti a lásce, říká počátek sv. Evangelia podle sv. Jana. – Někdy podle liturgických pravidel bere se místo tohoto Evangelia jiné Evangelium.

V. **Dóminus vobíscum.**

R. **Et cum spíritu tuo.**

V. Pán s vámi.

R. I s duchem tvým.

Inítium Sancti Evangélii secúndum Joánnem (c. 1, 1-14).

R. **Glória tibi, Dómine.**

Počátek svatého Evangelia podle Jana (1, 1-14).

R. Chvála tobě, Pane.

In princípío erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípío apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est: in ipso vita erat, et vita erat lux hóminum: et lux in ténebris lucet, et ténebrae eam non comprehen-

Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci povstaly skrze ně, a bez něho nepovstalo nic z toho, co povstalo. V něm byl život, a ten Život byl světlem lidí. Světlo ve tmě svítí a tma je

me in vitam aeternam. Amen. věčnému životu. Amen.

Potom přijme Tělo a Krev Páně. Mezi přijímáním Těla a Krve Páně kněz nic neříká, aby zdůraznil, že Kristus je stejně přítomen pod oběma způsoby. Poté se kněz otočí k věřícím a ukáže jim sv. hostii se slovy:

S. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.

R. Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur ánima mea. (3x)

K. Hle Beránek Boží, ten který snímá hříchy světa.

L. Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem, a uzdravena bude duše má. (3x)

Při rozdávání sv. Přijímání kněz každému jednotlivě praví: *Tělo našeho Pána Ježíše Krista zachovej tě pro život věčný. Amen.* Mezitím, co čistí kalich a na oltáři jej rovná, prosí za trvalý účinek sv. Přijímání:

S: Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus ut de Corpore et Sanguine Domini nostri Jesu Christi fiat nobis remedium sempiternum. Amen.

K: Co jsme ústy přijali, Pane, ať přijmeme i čistou duší, aby se nám Tělo a Krev Pána našeho Ježíše Krista stalo lékem pro věčnost. Amen.

PO PŘIJÍMÁNÍ. Kněz se vrátí ke knize na epistolní straně a modlí se tam dvě děkovné modlitby (*Přijímání a Po Přijímání*), které jsou v různých Mších různé (**viz texty k dnešnímu dni**). Po každé z nich kněz lid zdraví:

V. **Dóminus vobiscum.**

R. **Et cum spíritu tuo.**

V. Pán s vámi.

R. I s duchem tvým.

Nakonec propouští lid slovy:

V. **Ite, missa est.**

R. **Deo grátias.**

V. Jděte, je propuštění.

R. Bohu díky.

Ještě jednou prosí skloněn před oltářem, aby se Bohu líbila oběť, kterou právě dokonál:

Pláceat tibi, sancta Trínitas, obsequium servitútis meae: et praesta; ut sacrificium, quod oculis tuae majestátis

Svatá Trojice, nechť se ti líbí služba poddanosti mé; a dej, aby oběť, kterou jsem já nehodný před zraky

peccavi nimis cogitatione, locutione, opere et omissione, mea culpa: precor vos orare pro me.

M: Misereatur tui omnipotens Deus, et dimittat tibi omnia peccata tua, liberet te ab omni malo, salvet et confirmet in omni opere bono et perducet te ad vitam aeternam.

S: Amen.

M: Confiteor Deo omnipotenti, et beatae Mariae semper Virgini, et beato Dominico patri nostro, et omnibus Sanctis, et tibi pater, quia peccavi nimis cogitatione, locutione, opere et omissione: mea culpa, precor te orare pro me.

S: Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimittat vobis omnia peccata vestra, liberet vos ab omni malo, salvet et confirmet in omni opere bono, et perducet vos ad vitam aeternam.

M: Amen.

Kněz se vzpřímí z hluboké úklony, uděluje všeobecné rozhřešení, znamená kříže však nedělat:

S: Absolutionem, et remissionem omnium peccatorum vestrorum tribuat vobis omni-

velice zhřešil myšlením, slovy, skutky a zanedbáváním dobra: je to má vina; prosím vás, modlete se za mne. M: Ať se nad tebou smiluje všemohoucí Bůh, ať ti odpustí všechny tvé hříchy, ať tě osvobodí od všeho zla, zachová a posílí v každém dobrém díle a uvede tě do věčného života.

K: Amen.

M: Vyznávám se všemohoucímu Bohu, blahoslavené Marii, vždy Panně, svatému Dominiku našemu otci, všem svatým a tobě otče, že jsem velice zhřešil myšlením, slovy, skutky a zanedbáváním dobra: je to má vina; prosím tě, modli se za mne.

K: Ať se nad vámi smiluje všemohoucí Bůh, ať vám odpustí všechny vaše hříchy, ať vás osvobodí od všeho zla, zachová a posílí v každém dobrém díle a uvede vás do věčného života.

M: Amen.

K: Rozhřešení a odpuštění všech vašich hříchů, ať vám udělí vše-

potens et misericors Dominus. mohoucí a milosrdný Pán.

M: Amen.

M: Amen.

S: Adjuvatorium nostrum in nomine. K: Naše pomoc je ve jménu Páně.

M: Qui fecit caelum et terram. M: Který učinil nebe i zemi.

Kněz vystoupí až k oltáři, dělá na něm znamení kříže, líbá ho na znamení úcty k ostatkům svatých uloženým v oltáři a jako projev mystického sňatku Krista s Církví, s prosbou o prominutí všech nepravostí, abychom mohli vstoupit do nebeské svatyně.

S: Aufer a nobis Domine cunctas iniquitates nostras, ut ad Sancta sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per † Christum Dominum nostrum. Amen. K: Vzdal od nás Pane všechny naše nepravosti, abychom si zasloužili s čistou myslí vstoupit do Svatyně svatých. Skrze † Krista, našeho Pána. Amen.

S: In nomine Patris et † Filii et Spiritu Sancti. Amen. K: Ve jménu Otce i + Syna i Ducha Svatého. Amen.

OFFICIUM Introit čili vstupní zpěv se v dominikánském obřadu nazývá officium, je téměř vždy vlastní (viz **texty k dnešnímu dni**) a vyjadřuje vstupní myšlenku mše sv. a slávu Nejsv. Trojice.

KYRIE. Když byl kněz vzdal na konci *Vstupu* chválu Nejsvětější Trojici, obrací se k Ní devaterou prosbou, v níž jej podporují ministranti:

Kýrie, eléison. Kýrie, eléison. Pane, smiluj se. Pane, smiluj se. Pane, smiluj se.

Christe, eléison. Christe, eléison. Kriste, smiluj se. Kriste, smiluj se. Kriste, smiluj se.

Kýrie, eléison. Kýrie, eléison. Pane, smiluj se. Pane, smiluj se. Pane, smiluj se.

GLORIA-ANDĚLSKÝ CHVALOZPĚV. Vyžaduje-li toho doba církevního roku nebo svátek, který se právě slaví, následuje vznešený

Kněz vloží do kalicha úlolek sv. hostie, na znamení Kristova vzkříšení, a pozdraví ho políbením okraje kalicha. Při Requiem se políbení vynechává, protože jeho účinky jsou určeny převážně zemřelým.

Haec sacrosancta commixtio Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu Christi fiat mihi et omnibus summentibus, salus mentis et corporis; et ad vitam aeternam promerendam atque capessendam praeparatio salutaris. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen. Toto přesvaté smísení Těla a Krve Pána našeho Ježíše Krista, ať se stane mně i všem přijímajícím, spásou duše i těla; tak i zásluhou pro věčný život a jistou přípravou ke spáse. Skrze tohoto Krista, našeho Pána. Amen.

PŘIJÍMÁNÍ. V následujících modlitbách připravuje se kněz ku přijetí Těla a Krve Páně. Požitím obětních darů je oběť skončena.

Dómine Jesu Christe, Filiu Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti: líbera me per hoc sacrosanctum Corpus et Sanguinem tuum ab ómnibus malis: et fac me tuis semper inhærere mandátis, et a te nunquam separári permittas: Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen. Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi z vůle Otce spolupůsobením Ducha Svatého smrtí svou svět oživil, zprošť mne tímto svaťosvatým Tělem a Krví svou všeho zla a učiň, abych lnul vždy ke tvým příkázáním, a nedopusť, abych se kdy odloučil od tebe, jenž s týmž Otcem a Duchem Svatým žiješ a králuješ Bůh na věky věků. Amen.

Kněz drží sv. hostii nad kalichem, skloní hlavu, a tiše řekne:

Corpus et Sanguis Domini nostri Jesu Christi custodiant Tělo a Krev našeho Pána, Ježíše Krista, zachovej mě k

tenam osculator) ut, ope misericórdiæ tuæ adjúti, et a peccáto simus semper líberi et ab omni perturbatióne secúri.

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum.

Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus.

Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Modlitba končí hlasitým zvoláním a následuje přání pokoje, kterým zdraví kněz přítomné právě tak, jak pozdravil Spasitel Apoštoly po svém zmrtvýchvstání:

Pax † Dómini sit † semper vobis†cum.

R. Et cum spíritu tuo.

AGNUS DEI. Následuje zpěv Beránku Boží, lat. Agnus Dei, prosba ke Kristu, smírné oběti, za naše hříchy a ministrant dá třikrát znamení zvonkem. Při Requiem jsou slova „miserere nobis“ nahrazena „dona eis requiem“ a při třetí invokaci „dona eis requiem sempiternam“.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserere nobis (dona eis réquiem).

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserere nobis (dona eis réquiem).

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: dona nobis pacem (dona eis réquiem sempiternam).

pěním milosrdenství tvého podporování jsouce, byli i hříchů vždy prosti i zabezpečeni přede vším zmatkem.

Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého.

Jenž s tebou žije a kraluje v jednotě Ducha Svatého Bůh, po všechny věky věků.

R. Amen.

a následuje přání pokoje, kterým zdravil Spasitel Apoštoly po svém zmrtvýchvstání:

Pokoj † Páně budiž † vždycky s † vámi.

R. I s duchem tvým.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi (dej jim odpočinutí).

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi (dej jim odpočinutí).

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uděl nám pokoj (dej jim odpočinutí věčné).

zpěv, jehož počáteční slova pěli andělé při Narození Páně. (V Adventě, ve všední dny, když je Mše z neděle zelené barvy, pak od neděle Devítníku až do Velikonoc, slouží-li kněz Mši ve fialové barvě, jakož i při Mších za zemřelé se *Gloria* vynechává.)

Glória in excelsis Deo. Et in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Laudámus te. Benedícimus te. Adorámus te. Glorificámus te. Grátias ágimus tibi propter magnam Glóriam tuam. Dómine Deus, Rex cæléstis, Deus Pater omnípotens. Dómine Fili unigénite, Jesu Christe, Dómine Deus, Agnus Dei, Fílius Patris. Qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecatióem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quóniam tu solus Sanctus. Tu solus Dóminus. Tu solus Altíssimus, Jesu Christe. Cum Sancto Spíritu in glória Dei Patris. Amen.

Nyní ustane hudba a zpěv a kněz pozdraví lid. Tento pozdrav se bude mnohokrát opakovat. Vyjadřuje totiž pro modlitbu velice podstatnou podmínku, aby „Pán byl s námi“. Odpověď lidu vyjadřuje víru ve spojení s „duchem“, jímž je míněno svátostné kněžství kněze – prostředníka.

S. Dóminus vobiscum.

M. Et cum spíritu tuo.

ORATIO - MODLITBA. Kněz se na epištolní straně a modlí jednu nebo více modliteb, které se nazývají také kolekty (collectæ), což značí tolik jako modlitby, jež v sobě zahrnují všecko, oč věřící v tento den Boha prosí. Jsou pro každou Mši zvláštní. (viz **texty k dnešnímu dni**)

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme tě. Dobrořečíme tobě. Klaníme se tobě. Oslavujeme tě. Díky vzdáváme tobě pro velikou slávu tvou. Pane Bože, Králi nebeský. Bože Otče všemohoucí. Pane, Synu jednorozený, Ježíši Kriste. Pane Bože, Beránku Boží, Synu Otce. Jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi. Jenž snímáš hříchy světa, přijmi prosbu naši. Jenž sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi. Neboť ty jediný jsi Svatý. Ty jediný jsi Pán. Ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste. Se Svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

S. Pán s vámi.

M. I s duchem tvým.

S: **Oremus: ... per omnia saecula saeculorum.** K: Modleme se: ... po všechny věky věků.

M: **Amen.** M: Amen.

EPIŠTOLA bývá rovněž pro každou Mši zvláštní (**viz texty k dnešnímu dni**). Jméno nese tato část od toho, že většinou pochází z některého apoštolského listu (epistola). Někdy se však na tomto místě čte úryvek ze Starého Zákona, Skutků apoštolských nebo knihy Zjevení sv. Jana.

Po Epištole následují mezizpěvy: GRADUALE, ALELUJA s veršem, TRACTUS, SEKVENCE, kterých se používá podle určitých liturgických pravidel a jsou pro každou mši různé. (**viz texty k dnešnímu dni**)

EVANGELIUM. Proroci a Apoštolové, jejichž slova jsme slyšeli v Epištole, byli pouze připravovatelé cest Páně, v Evangelium však zřímě jednatí a mluvití samého Vykupitele. To dává Církev už zevně najevo, neboť kněžstvo a lid při čtení Evangelia uctivě stojí.

Kněz se uprostřed oltáře v hluboké úkloně tiše modlí, aby ho Pán učinil schopným ke hlásání evangelia.

S: Dominus sit in corde meo, K: Pán ať je v mém srdci et in labiis meis, ad pronun- a na mých rtech ke tiandum sanctum Evange- zvěstování evangelia po- lium pacis. koje.

Na čtení Evangelia se misál přenáší na druhou stranu oltáře, což značí přechod radostné zvěsti z Židů, kteří ji nepřijali, na pohany. Kněz čte dále Evangelium obrácen trochu stranou – k severu, neboť sever podle sv. Řehoře Velikého symbolisuje právě pohany.

Před samotným čtením následuje:

S. **Dóminus vobiscum.** K. Pán s vámi!
M. **Et cum spíritu tuo.** M. I s duchem tvým!
S. † **Sequéntia (Inítium) sancti** K. Pokračování (Počátek) sva-
Evangélii secúndum... tého Evangelia podle...
M. **Glória tibi Dómine.** M. Sláva tobě, Pane!

MODLITBA PÁNĚ. Až do tohoto okamžiku zabývaly se mešní modlitby Proměňováním obětních darů; od tohoto místa připravují na obětní hostinu – sv. Přijímání. První z těchto modliteb jest *Otčenáš*, vlastní slova Kristova, jenž na oltáři pod způsoby chleba a vína jest přítomen. Není krásnější a mocnější modlitby. V jejích slovech je krátce vysloveno, co Boha uctívá a nám pomáhá. Ve slavné Mši kněz tuto modlitbu hlasitě zpívá.

Oremus: Præcéptis salutáribus móniti, et dívína institutióne formáti, audémus dicere: Pater noster, qui es in cælis: Sanctificétur nomen tuum: Advéniat regnum tuum: Fiat volúntas tua, sicut in cælo, et in terra. Panem nostrum quotidíanium da nobis hódie: Et dimítte nobis débíta nostra, sicut et nos dimíttimus debítóribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatióne. Modleme se: Příkazy spasitelnými povzbuzení a božským ponaučením vedeni osmělujeme se praviti: Otče náš, jenž jsi na nebesích. Posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení.
R. **Sed líbera nos a malo.** R. Ale zbav nás od zlého.

Kněz odpoví *Amen* a rozvádí ještě dále poslední prosbu:

Líbera nos, quæsumus, Dómine, ab ómnibus malis, prætéritis, præsentibus et futúris: et intercedénte beáta et gloriósa semper Vírgine Dei Genitricis Mariæ, cum beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque Andréa, et ómnibus Sanctis (signat se cum Patena a fronte ad pectus), da propítius pacem in diébus nostris: (Pa- Zbav nás, prosíme, Hospodine, všeho zla: minulého, přítomného i budoucího; a na přimluvu blahoslavené a přeslavné vždy Panny, Rodičky Boží Marie, a tvých svatých Apoštolů Petra a Pavla i Ondřeje a všech Svatých (*dělá patenou kříž od čela k prsům a políbí ji*) uděl milostivě pokoje za dnů našich, abychom přís-

Pak prosí kněz, aby Bůh i nás hříšné služebníky své, kteří hledáme spásu v jeho milosrdenství, přijal do blažené společnosti našich svatých bratří a sester:

Nobis quoque peccatóribus I nám hříšným služebníkům
fámulis tuis, de multitudíne svým, kteří doufáme v hoj-
miseratiónum tuárum spe- nost slitování tvých, rač udě-
rántibus, partem áliquam et liti nějakého podílu a spole-
societátem donáre dignéris, čenství se svými svatými A-
cum tuis sanctis Apóstolis et poštoly a Mučedníky: s Ja-
Martýribus: cum Joánne, nem, Štěpánem, Matějem,
Stéphano, Matthía, Bárnaba, Barnabášem, Ignácem, Ale-
Ig-nátio, Alexándro, Marce- xandrem, Marcellinem, Pet-
llíno, Petro, Feliciáte, Per- rem, Felicitou, Perpetuou,
pétua, Agatha, Lúcia, Agnéte, Hátou, Lucíí, Anežkou, Ceci-
Cæcília, Anastásia, et ómni- líí, Anastasií a všemi svými
bus Sanctis tuis: intra Svatými, v jejichž společnost
quorum nos consórtium, non nás, prosíme, rač připustiti,
æstimátor mériti, sed véniaé, ne jakožto cenitel zásluhy,
quæsumus, largitor admítte. nýbrž jakožto štědrý dárcce
Per Chris-tum, Dóminum smilování. Skrze Krista, Pána
nostrum. našeho.

Per quem hæc ómnia, Skrze něhož toto všecko dob-
Dómine, semper bona creas, ré, Hospodine, vždycky tvo-
sanctiíficas, vivííficas, be- říš, poťsvěcuješ, oťživuješ,
neťdícis et præstas nobis. poťžehnáváš a nám uděluješ.

Per ip̄sum, et cum ip̄so, et Skrze † něho a s † ním a v †
in ip̄so, est tibi Deo Patri něm jest tobě, Bohu Otcí †
†omnipoténti, in unitáte všemohoucímú, v jednotě
Spíritus † Sancti, omnis Ducha † Svatého všechna čest
honor, et glória. a chvála.

S. Per ómnia sæcula
sæculórum.

M. Amen.

M. Amen.

Při těchto slovech se přítomní palcem znamenají křížem na čele, ústech a prsou a poté dělají ještě klasické velké znamení kříže.

Po Evangelii přítomní dělají opět velké znamení kříže jako symbol přijaté víry. Kněz políbí evangelní knihu a tiše se modlí:

S: Per Evangelica dicta K: Kéz jsou naše přestupky
deleantur nostra delicta. shlazeny skrze slova evange-
lia.

CREDO - VYZNÁNÍ VÍRY. Je-li předepsáno, modlí se kněz Vyznání víry (nuceno-konstantinopolské), kterým dává najevo, že věří všem slovům sv. Evangelia a těm tajemstvím, k jichž slavení se právě chystá.

Credo in unum Deum. Pa- Věřím v jednoho Boha. Otce
trem omnipoténtem, factó- všemohoucího, stvořitele nebe
rem cæli et terræ, visibílium i země, všeho viditelného i
ómnium et invisibílium. Et in neviditelného. I v jednoho
unum Dóminum Jesum Chri- Pána Ježíše Krista, jed-
stum, Fílium Dei unigénitum. norozeného Syna Božího. A
Et ex Patre natum ante ómnia z Otce zrozeného přede
sæcula. Deum de Deo, lumen všemi věky. Boha z Boha,
de lúmine, Deum verum de světlo ze světla, Boha pra-
Deo vero. Génitum, non fac- vého z Boha pravého. Zplo-
tum, consubstantiálem Patri- zeného, neučiněného, jedné
per quem ómnia facta sunt. podstaty s Otcem; skrze ně-
Qui propter nos hómínes et hož všecko učiněno jest. Jenž
propter nostram salútem des- pro nás lidi a pro naši spásu
cendit de cælis. (*Hic genuflec-* sestoupil s nebes. (*Zde se*
titur.) Et incarnátus est de *pokleká.*) I vtělil se Duchem
Spíritu Sancto ex María Vírgi- Svatým z Marie Panny a
ne: Et homo factus est. Cruci- člověkem se stal. Ukřížován
fíxus étiam pro nobis: sub byl také za nás, trpěl pod
Póntio Piláto passus, et sepúl- Pontským Pilátem a pohř-
tus est. Et resurréxit tértia ben byl. Třetího dne vstal
die, secúndum Scriptúras. Et z mrtvých podle Písem. A
ascéndit in cælum: sedet ad vstoupil na nebesa; sedí po

déxteram Patris. Et iterum venturus est cum glória iudicáre vivos et mórtuos: cujus regni non erit finis. Et in Spíritum Sanctum, Dóminum et vivificántem: qui ex Patre Filióque procédit. Qui cum Patre et Fílio simul adorátur et conglorificátur: qui locútus est per Prophétas. Et unam sanctam cathólicam et apostólicam EccléSIAM. Confíteor unum baptísma in remissiónem peccatórum. Et expécto resurrectionem mortuórum. Et vitam ventúri sǎculi. Amen.

OFFERTORIUM – OBĚTOVÁNÍ. Následuje obětování, lat. offertorium, předložení chleba a vína, které budou proměněny v živého Krista a ten obětován Otci za hříchy světa.

S. **Dóminus vobíscum.**

M. **Et cum spírítu tuo.**

S. **Orémus.**

Zatímco chór zpívá (v tiché mši předčítá kněz sám) Offertorium (při každé mši jiné – viz texty k dnešnímu dni), bere kněz kalich s hostií a pokračuje tiše v prosbách k Nejsvětější Trojici o přijetí mešní oběti. Tato část připomíná odchod Spasitele do ústraní, do kraje Efraim, kde krátce pobýval, než byl ukřižován.

S: Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam et nomen Domini invocabo.

pravici Otce. A opět přijde se slávou soudit živé i mrtvé, jehož království nebude konce. A (věřím) v Ducha Svatého, Pána a oživovatele, jenž z Otce a Syna vychází. Jenž s Otcem a Synem je zároveň uctíván a oslavován, jenž mluvil skrze Proroky. A (věřím) v jednu, svatou, katolickou a apoštolskou Církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. A očekávám vzkříšení mrtvých. A život příštího věku. Amen.

K. Pán s vámi!

M. I s duchem tvým!

K. Modleme se!

K: Čím se odvděčím Pánu za všechno, co mi prokázal? Vezmu kalich spásy a budu vzývat jméno Páně.

Hluboce skloněn prosí kněz, aby Bůh Otec tuto obětinu dal svým Andělem přenést na mystický oltář v nebi. V této jakož i v předcházející modlitbě neprosí tedy kněz, aby Otec pohlédl milostivě na svého Syna, nýbrž na nás, kteří Mu jej podáváme a za ním se ukrýváme:

Súplices te rogámus, Pokorně tě žádáme, omnípotens Deus: jube hac všemohoucí Bože: kaž, aby perférri per manus sancti toto bylo rukama svatého Angeli tui in sublíme altáre Anděla tvého přeneseno na tuum, in conspéctu divínae vznešený oltář tvůj před majestátis tuæ: ut, quotquot obličej tvé božské velebnosti, ex hac altáris participatióne abychom, kdokoli (*políbí sacrosánctum Filii tui oltář*) z tohoto podílíctví na Corþpus, et Sántguinem oltáři svatosvaté Tětlo a sumpsérimus, omni Krřev Syna tvého přijmeme, benedictióne cǎlesti et grátia všelikým požehnáním repleámur. Per eúndem nebeským a milostí byli Christum, Dóminum naplněni. Skrže téhož Krista, nostrum. Amen. Pána našeho. Amen.

Vzpomínka na mrtvé. Oběť Mše sv. spojuje v sobě všechny údy Církve, živé i mrtvé. Za živé se kněz modlil už před Proměňováním, nyní vzpomíná i zesnulých a přimlouvá se za ně, aby jim Bůh dal u sebe sladké odpočinutí:

Meménto étiam, Dómine, famulórum famularúmque tuárum N. et N., qui nos præcesérunt cum signo fidei, et dórmiunt in somno pacis.

Ipsis, Dómine, et ómnibus in Christo quiescéntibus locum refigérii, lucis et pacis ut indúlgeas, deprecámur. Per eúndem Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Pomni také, Pane, služebníkú a služebnic svých N. a N., kteří nás předešli se znamením víry a odpočívají spánkem pokoje.

Prosíme, Hospodine, abys jim a všem v Kristu odpočívajícím místa občerstvení, světla a pokoje popřál. Skrže téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Slovy *tajemství víry* upozorňoval dříve jáhen lid, že proměna darů v Tělo a krev Páně, toto velké tajemství víry, se právě stala; později to přešlo přímo do konsekračních slov.

Po Proměňování. Když kněz s lidem poklonil se i Krvi Páně, pokračuje, navazuje na předchozí napomenutí Spasitelova a obětuje ve společné vzpomínce proměněné dary Bohu Otci:

Unde et mémoires, Dómine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejúsdem Christi Filii tui, Dómini nostri, tam beátæ passionis, nec non et ab ínferis resurrectionis, sed et in caelos gloriósæ ascensionis: offérimus præcláræ majestáti tuæ de tuis donis ac datis, hóstiam † puram, hóstiam † sanctam, hóstiam † immaculátam, Panem † sanctum vitæ æternæ, et Cálicem † salútis perpétuæ.

Kněz prosí Boha, aby milostivě přijal naši Oběť, jako přijal kdysi předobraznou oběť Abelovu, Abrahamovu a Melchisedechovu:

Supra quæ propítio ac seréno vultu respicere dignéris: et accépta habére dignátus es múnera puéri tui justí Abel, et sacrificium Patriárchæ nostri Abrahæ: et quod tibi óbtu-lit summus sacérdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculátam hóstiam.

Proto také pamětlivi jsouce, Hospodine, my služebníci tvoji, jakož i lid tvůj svatý, jak blahého utrpení a zmrtvýchvstání, tak i slavného nanebevstoupení téhož Krista, Syna tvého, Pána našeho, přinášíme přejasně velebnosti tvé z tvých darů a údělů oběť † čistou, oběť † svatou, oběť † neposkvrněnou, svatý † Chléb života věčného a Kalich † trvalého spasení.

Na něž s milostivou a vlídnou tváří rač shlédnouti a je sobě oblíbiti, jakož jsi sobě ráčil oblíbit dary spravedlivého sluhy svého Abela a oběť Praotce našeho Abrahama a onu svatou oběť, neposkvrněnou obětinu, kterou tobě přinesl nejvyšší kněz tvůj Melchisedech.

Suscipe sancta Trinitas hanc oblationem, quam tibi offero in memoriam Passionis Domini nostri Jesu Christi: et praesta, ut in conspectu tuo tibi placens ascendant; et meam, et omnium fidelium salutem operetur aeternam.

Přijmi svatá Trojice tuto oběť, kterou ti přináším na památku umučení našeho Pána Ježíše Krista a dej, aby před tvou tvář se zalíbením vystoupila a mně i všem věřícím přinesla věčnou spásu.

Kněz klade hostii přímo na korporál a část patény skryje pod něj. Paténa představuje učedníky, kteří, až na sv. Jana a Pannu Marii, Spasitele při ukřižování opustili.

Následuje omytí rukou, lat. lavabo (omyji), které připomíná potřebnou čistotu srdce k účasti na mešní oběti:

(Ps. 25, 6-8) Lavábo inter innocentes manus meas: et circúmdabo altáre tuum, Dómine:

(Ž. 25, 6-8) Umyji mezi nevinými ruce své a choditi budu kolem oltáře tvého, Pane.

Ut áudiam vocem laudis, et enárrem univérsa mirabília tua.

Abych slyšel hlas chvály a vyprávěl o všech divcích tvých.

Dómine, diléxi decórem domus tuæ, et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Pane, miluji krásu domu tvého a místo, kde přebývá tvá sláva.

Chléb a víno jest obětováno, nyní přináší kněz v oběť i sebe a své spolubratry a sestry. Skloněn modlí se:

In spírítu humilitátis et in ánimo contríto suscipiámur a te, Dómine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

V duchu pokory a se srdcem zkroutěným nechť jsme přijati tebou, Pane, a tak se děj dnes oběť naše před tváří tvou, aby se ti líbila, Pane Bože.

Kněz vyzve věřící k modlitbě přijetí mešní oběti, „modlete se, bratři...“ (lat. orate fratres), aby se vnitřně připojili k obětnímu úkonu. Na toto

zvolání se nic neodpovídá. Dále se kněz k lidu neotáčí a zůstává osamocen, jako byl Mojžíš na Sinaji a jako Kristus zůstal opuštěný na kříži. Kněz se opět obrátí tvář k věřícím až při přijímání, aby jim z oltáře přinesl plody oběti kříže.

S: *Orate fratres*, ut meum ac vestrum pariter in conspectu Domini sit acceptum sacrificium.
K: Modlete se bratři, aby má i vaše oběť byla společně přijata před tvář Páně.

SECRETA - TICHÁ MODLITBA pro různé Mše je různá (**viz texty k dnešnímu dni**). Její zakončení přechází přímo do *Předmluvy*.

PRÆFATIO - PŘEDMLUVA skládá se ze tří částí, z nichž střední je podle doby svátků proměnlivá. Ostatní části jsou vždy stejné. Předmluvy jsou nádherné a poesiéplné zpěvy děkonné a chvalné.

První část:

Per ómnia sæcula sæculórum.
R. *Amen.*
V. *Dóminus vobíscum.*
R. *Et cum spírítu tuo.*
V. *Sursum corda.*
R. *Habémus ad Dóminum.*
V. *Grátias agámus Dómino, Deo nostro.*
R. *Dignum, et justum est.*
Po všechny věky věků.
R. Amen.
V. Pán s vámi.
R. I s duchem tvým.
V. Vzhůru srdce.
R. Máme k Hospodinu.
V. Díky vzdejme Hospodinu, Bohu svému.
R. Hodno a spravedlivo jest.

Druhá část. – Kněz ji zpívá nebo říká s pozdviženými rukama.

Po všechny neděle v roce, když není jiná Preface označena, o svátku Nejsvětější Trojice a ve votivních Mších o Nejsvětější Trojici se říká následující Preface:

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater
Věru hodno a spravedlivo jest, slušno a spasitelno, abychom ti vždy a všude díky vzdávali, Hospodine svatý,

Qui prídíe quam paterétur, accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas, et elevátis óculis in cælum ad te Deum, Patrem suum omnipoténtem, tibi grátias agens, benedíxit, fregit, dedítque discípulis suis, dicens: Accípíte, et manducáte ex hoc omnes.

Hoc est enim Corpus meum.

Kněz pokleká, aby uctil proměněnou hostii a pozdvihuje ji pak, aby i lid se poklonil. Potom bere do rukou kalich s vínem a pokračuje:

Símili modo postquam cenátum est, accípiens et hunc præclárum Cálicem in sanctas ac venerábiles manus suas: item tibi grátias agens, benedíxit, dedítque discípulis suis, dicens: Accípíte, et bíbite ex eo omnes.

Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi et æterni testaménti: mystérium fidei: qui pro vobis et pro multis effundétur in remissionem peccatórum.

Hæc quotiescúmque fecéritis, in mei memóriam faciétis.

Jenž den před tím, než trpěl, vzal chléb do svých svatých a ctihodných rukou a pozdvihnul oči k nebi (*kněz pozdvihuje oči k nebi*), k tobě, Bohu, Otci svému všemohoucímu, díky tobě čině, poťžehnal, rozlomil a dal učedníkům svým řka: Vezměte a jezte z toho všichni:

Totoť jest Tělo mé.

Podobným způsobem, když bylo po večeři, vzav i tento přeslavný kalich do svých svatých a ctihodných rukou, zase tobě díky čině, poťžehnal a dal učedníkům svým řka: Vezměte a pijte z toho všichni.

Totoť jest Kalich Krve mé, nové a věčné úmluvy – tajemství víry – která za vás a za mnohé vylita bude na odpuštění hříčů.

Kolikrátkoli toto činiti budete, na mou památku budete činiti.

rum méritis precibúsq;ue con-
cedas, ut in ómnibus protecti-
ónis tuæ muniámur auxilió.
Per eúndem Christum, Dómi-
num nostrum. Amen.

Kněž klade ruce na obětiny, jako to činil ve Starém Zákoně velekněz nad obětí, na kterou chtěl přenéstí všechny viny svoje a svého lidu. Vždyť v nejbližším okamžiku bude pod způsobami chleba a vína ukryt Beránek, jenž na sebe bere hříchy celého světa.

Hanc igitur oblatiõnem servi-
tútis nostræ, sed et cunctæ fam-
iliæ tuæ, quæsumus, Dómi-
ne, ut placátus accípias: diés-
que nostros in tua pace dis-
põnas, atque ab ætéRNA dam-
natiõne nos éripi, et in electó-
rum tuórum júbeas grege num-
merári. Per Christum, Dómi-
num nostrum. Amen.

Žehná obětiny a prosí Boha, aby je ministrant dává znamení zvonkem:

Quam oblatiõnem tu, Deus,
in ómnibus, quæsumus, be-
nefídictam, adscríptam, ratí-
tam, ratiõnábilem, acceptabi-
lémque fácere dignéris: ut no-
bis Corþpus, et Sanctus fiat
dilectíssimi Filii tui, Dómini
nostri Jesu Christi.

PROMĚŇOVÁNÍ A POZDVIHOVÁNÍ. Kněz bere do rukou hostii a ztotožňuje se v okamžiku Proměňování úplně s Kristem. Ministrant se drží kněze za ornát, což vyjadřuje nejen sjednocení věřících s ním, ale i onu ženu z Evangelia, která jen co se dotkla šatu Kristova, byla uzdravena. Následující slova jsou pokračováním předchozí modlitby:

zásluhy a prosby rač udělití,
abychom byli ve všem
tvou pomocnou záštitou
chráněni. Skrze téhož Krista,
Pána našeho. Amen.

Tuto tedy oběť společnosti
naší, jakož i veškeré čeledi
své, prosíme, Pane, abys
usmířen přijal, a dny naše ve
svém pokoji spravoval a
kázal, abychom byli od
věčného zatracení vysvo-
bozeni a ke stádcí tvých
vyvolených připočteni. Skrze
Krista, Pána našeho. Amen.

proměnil v Tělo a Krev svého Syna.

Kterouž oběť, prosíme, rač ty,
Bože, ve všem poťžehnanou,
přítvlastněnou, platťnou,
důstojnou a příjemnou
učiniti, aby se nám stala
Těťlem a Krťví nejmilejšího
Syna tvého, Pána našeho
Ježíše Krista.

omnípõten, ætéRne Deus.
Qui cum Unigénito Filio tuo,
et Spírítu Sancto, unus es De-
us, unus es Dóminus: non in
uníus singularitáte persónæ,
sed in uníus Trinitáte
substántiæ. Quod enim de
tua glória, revelánte te,
crédimus, hoc de Filio tuo,
hoc de Spírítu Sancto, sine
differéntia discretiõnis sentí-
mus. Ut in confessiõne veræ,
sempiternæque Deitátis, et in
persónis propríetas, et in es-
séntia únitas, et in majestáte
adóretur æquálitas. Quam
laudant Angeli atque Archán-
geli, Chérubim quoque, ac
Séráphim: qui non cessant
clamáre quotidie, una voce
dicéntes:

Třetí část: (Sanctus). – V této části se spojují zemští poutníci s anđelskými kúry ve společný chvalozpěv na třikrát svatého Boha. Až do Modlitby Páně je poslední hlasitou modlitbou. Zazní zvonky, symbolisující zpěv přítomných anđelů. Ministrant přináší zapálenou svíci, upozorňující na nastávající jedinečnou přítomnost Krista v eucharistické podobě.

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dó-
minus, Deus Sábaoth. Pleni
sunt cæli et terra glória tua.
Hosánna in excélsis. Benedí-
ctus, qui venit in nómine
Dómini. Hosánna in excélsis.

Otče všemohoucí, věčný
Bože, jenž s Jednorozeným
Synem svým a Duchem
Svatým jeden jsi Bůh, jeden
jsi Pán; ne v jedinství jedné
osoby, nýbrž v Trojici jedné
podstaty. Neboť, co o tvé
slávě podle tvého zjevení
věříme, to o Synu tvém,
to o Duchu Svatém bez
rozdílu v rozeznávání smýš-
líme, takže pravé a věčné
Božství vyznávající klaníme
se i zvláštosti v osobách, i
jednotě v bytosti, i rovnosti
ve velebnosti, kterou chválí
Andělé a Archandělé, Che-
rubové a Serafové, kteří bez
ustání den ze dne volají,
jednohlasně pravíce:

Svatý, Svatý, Svatý Pán, Bůh
Zástupů. Plna jsou nebesa i
země slávy tvé. Hosanna na
výsostech. Požehnaný, jenž
přichází ve jménu Páně.
Hosanna na výsostech.

MEŠNÍ KÁNON (Canon Missæ)

Touto částí počíná neproměnný a směrodatný díl Mše sv. (slovo *canon* značí: *směrnice*), který je svým obsahem tak starý, jako sama Církev, a jehož modlitby se skládají ze slov Páně, z podání apoštolských nebo z přidatku papežů. Od dob Řehoře Velikého († 604) neděly se však už žádné změny v Kánonu. První slovo Kánonu jest Te (=tebe); velké písmeno T má podobu kříže, což zavdalo brzy příčinu, že se toto písmeno všelijak zdobilo náměty z ukřížování. Výzdoba nabývala stále větších rozměrů, až se ustálila na celostránkový obraz Krista Pána na kříži pnicího, položený před počátek Kánonu. – První modlitba Kánonu vyjadřuje prosbu za Církev, za její pastýře a údy:

Te igitur, clementissime Pat-
ter, per Jesum Christum, Fili-
um tuum, Dóminum nos-
trum, súpplices rogámus, ac
petimus, (*osculatur Altare*) uti
accépta hábeas et benedícas,
hæc † dona, hæc † múnera,
hæc † sancta sacrificia illibá-
ta, in primis, quæ tibi offéri-
mus pro Ecclesiá tua sancta
cathólica: Guam pacificáre,
custodíre, adunáre et régere
dignéris toto orbe terrárum:
una cum fámulo tuo Papa
nostro N. et Antístite nostro
N. et omnibus orthodoxis, at-
que cathólicæ et Apostólicæ
fidei cultóribus.

Vzpomínka na živé. I na jednotlivé věřící, sobě drahé nebo odporučené, vzpomíná si kněz: rovněž i na ty, kdož právě nejsvětější Oběti jsou přítomni:

Meménto, Dómine, famuló- Pomni, Pane, služebníků

rum famularúmque tuárum
N. et N. et ómnium circum-
stántium, quorum tibi cóni-
ta est et nota devotío, pro
quibus tibi offerimus: vel qui
tibi offerunt hoc sacrificium
laudis, pro se suisque omni-
bus: pro redemptióne animá-
rum suárum, pro spe salútis
et incolumitátis suæ: tibíque
reddunt vota sua ætérno Deo,
vivo et vero.

Mezi úkonem. Těsně před Proměňováním vzpomíná kněz na společenství, které máme v nebi se Svatými, již nám mohou svými přímluvami pomáhati. Tato modlitba je pokračováním modlitby předchozí (o některých svátcích je jiná):

Communicántes, et memori-
am venerántes, in primis glo-
riósæ semper Vírginis Mariæ,
Genitricis Dei et Dómini nos-
tri Jesu Christi: sed et beáti
Joseph, ejúsdem Vírginis
Sponsi, et beatórum Aposto-
lórum ac Mártýrum tuórum,
Petri et Pauli, Andréæ, Jacóbi,
Joánnis, Thomæ, Jacóbi, Philí-
ppi, Bartholomæi, Matthæi,
Simónis et Thaddæi: Lini,
Cleti, Cleméntis, Xysti, Cor-
nélii, Cypriáni, Lauréntii,
Chrysógoni, Joánnis et Pauli,
Cosmæ et Damiáni: et ómni-
um Sanctórum tuórum; quo-

svých N. a N. i všech vů-
kol stojících, jejichž víra je
tobě známa a povědoma
zbožnost, za které ti
přinášíme nebo kteří to-
bě přinášejí tuto oběť chvály
za sebe a všechny své, za
vykoupení duší svých, za
nadějí spásy a bezpečnosti
své, a kteří plní své sliby
učiněné tobě, Bohu věčnému,
živému a pravému.

Ve společenství jsouce a pa-
mátku uctívající především
slavné vždy Panny Marie,
Rodičky Boha a Pána našeho
Ježíše Krista, jakož i svatého
Josefa, téže Panny ženi-
cha, a svatých Apoštolů a
Mučedníků tvých Petra
a Pavla, Ondřeje, Jakuba,
Jana, Tomáše, Jakuba, Fili-
pa, Bartoloměje, Matouše,
Šimona a Tadeáše, Lína,
Kleta, Klimenta, Xysta,
Kornelia, Cypriana, Vavřince,
Chrysogona, Jana a Pavla,
Kosmy a Damiána i všech
Svatých tvých, pro jejichž